

Správa z aktivity

Názov aktivity: **Tools4CAP Academy module:** Advanced data management and monitoring for CAP Strategic Plans (vzdelávací modul akadémie Tools4CAP: Pokročilé riadenie a monitorovanie údajov pre strategické plány SPP).

Termín realizácie: 20.11.2024 (10:00 – 13:00)

Miesto realizácie: online, platforma Zoom

Cieľ aktivity: Cieľom účasti na webinári bolo získať nové poznatky a zdroje týkajúce sa nástrojov na efektívne spracovanie a využívanie údajov v rámci strategických plánov Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP).

Účastníci za IZPi: Ing. Katarína Tóthová

Prílohy: Pozvánka, fotodokumentácia.

Priebeh: **Tools4CAP Academy module** predstavuje vzdelávací program v rámci projektu Tools4CAP. Cieľom projektu je podporiť tvorbu a monitorovanie národných strategických plánov SPP na obdobie 2023–2027 a položiť základy pre kvalitnú prípravu obdobia po roku 2027 prostredníctvom zdola nahor orientovanej adaptácie inovatívnych metód a nástrojov.

Zúčastnila som sa druhého modulu tohto programu s názvom „*Pokročilé riadenie a monitorovanie údajov pre strategické plány SPP*“. Pre lepšie pochopenie kontextu tejto aktivity uvádzam, že dňa 17. januára 2024 sa uskutočnil prvý modul tohto vzdelávacieho cyklu s názvom „*Inventár metód a nástrojov*“ (tohto modulu som sa nezúčastnila). Prezentácie z tohto modulu sú dostupné na webovej stránke projektu: <https://www.tools4cap.eu/tools/> a záznamy zo stretnutia sú k dispozícii na YouTube: <https://www.youtube.com/@Tools4CAP>. Okrem toho bola spracovaná prehľadová správa (Highlights Report), preložená do 17 jazykov vrátane slovenčiny. Táto správa obsahuje prehľad existujúcich metód a nástrojov využívaných pri navrhovaní, implementácii a monitorovaní strategických plánov SPP a je dostupná na stránke <https://www.tools4cap.eu/tools4cap-academy/>.

Druhý modul Tools4CAP Academy, ktorý sa konal 20.11.2024, sa venoval pokročilému riadeniu a monitorovaniu údajov pre strategické plány Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP). Cieľom tohto modulu bolo hlavne poskytnúť informácie a príklady pokročilých techník a nástrojov na riadenie a monitorovanie údajov pre strategické plány SPP, ako sú **Systém monitorovania oblastí (AMS)**, **Nástroj na monitorovanie politík (Policy Monitoring Tool)**, **Platforma na agregáciu údajov (Data Aggregation Platform)**, ako aj **Informačný systém pre riadenie fariem (FMIS)** a **Digitálna kniha fariem (Digital Farm Book)**.

Po úvodnej časti online podujatia a prezentácii základných informácií o projekte Tools4CAP, boli účastníci rozdelení do 3 samostatných skupín:

1. **skupina:** „Nové technológie na zber údajov na úrovni fariem (FMIS) podporujúce návrh budúcich intervencií SPP“, lektor: Albert Gutiérrez z Poľnohospodárskeho technologického inštitútu Castilla y León (ITACyL).
2. **skupina:** „Systémy informácií, technológie dostupné nad rámec monitorovania farmy a interoperabilita“, lektor: Georgios Charvalis z NEUROPUBLIC.
3. **skupina:** „**Systémy monitorovania pre strategické plány SPP**“, lektor: **Christian Schingo, ABACO**.

Bola som súčasťou skupiny číslo 3. Približne hodinový časový slot v tejto skupine bol venovaný prezentácii monitorovacích systémov pre strategické plány SPP, konkrétne nástroju AMS (Systém monitorovania oblastí). Z prezentácie som sa dozvedela, že AMS je súčasťou IACS (Integrovaný administratívny a kontrolný systém). IACS je jednotný systém, ktorý zabezpečuje správu a kontrolu

poľnohospodárskych platieb v rámci SPP. Každý členský štát je povinný implementovať tento systém a prispôbiť ho svojim špecifickým potrebám. AMS slúži na monitorovanie a hodnotenie stavu a zmien v konkrétnych geografických oblastiach. Je súčasťou iniciatívy EÚ zameranej na digitálne a udržateľné poľnohospodárstvo, ktoré pomáha dosahovať ciele SPP a zároveň znižuje environmentálny dopad poľnohospodárstva. Tento systém využíva rôzne technológie, ako sú satelitné snímky, geografické informačné systémy (GIS) a ďalšie nástroje na zber a analýzu údajov o územiach, čím poskytuje dôležité informácie na podporu efektívneho rozhodovania a riadenia území.

Christian Schingo (lektor) v úvode prezentácie hovoril o zozname niektorých kľúčových aspektov AMS pre SPP:

1. **Monitorovanie založené na satelitných dátach:** AMS využíva satelitné údaje, najmä z programu Copernicus EÚ. Hlavným zdrojom údajov pre AMS sú voľne dostupné satelitné snímky Sentinel 1 (radarové) a Sentinel 2 (optické). Základným princípom AMS je využívanie informácií zo satelitov Sentinel na určovanie poľnohospodárskej aktivity na pozemkoch.
2. **Súlad a reportovanie:** Automatizovaný systém spracovania údajov kombinuje dáta zo satelitov Sentinel s viacerými ďalšími zdrojmi údajov, aby poskytol požadované informácie o typoch plodín a poľnohospodárskej aktivite na všetkých deklarovaných pozemkoch. Pozemky sa hodnotia pomocou systému farebných vlajok (systém semaforu), ktoré sú priradené ku každému pozemku.
3. **Zníženie administratívnej záťaž:** Využívaním satelitných údajov AMS znižuje potrebu fyzických kontrol, čím znižuje administratívne náklady a zefektívňuje proces monitorovania.
4. **Zapojenie farmárov a spätná väzba:** Farmári sú motivovaní využívať údaje z AMS na zlepšenie rozhodovania a riadenie súladu s predpismi.
5. **Udržateľnosť a environmentálny dopad:** AMS podporuje cieľ EÚ na dosiahnutie udržateľného poľnohospodárskeho sektora tým, že zabezpečuje dodržiavanie postupov, ktoré chránia biodiverzitu, zlepšujú zdravie pôdy a znižujú znečistenie. Monitorovací systém prispieva k iniciatívam **Zelená dohoda** a stratégii **Z farmy na stôl**.
6. **Bezpečnosť a ochrana údajov:** Implementácia AMS musí zohľadňovať ochranu súkromia a zabezpečiť, že údaje o jednotlivých farmách alebo farmároch budú chránené v súlade s nariadeniami EÚ o ochrane údajov.

Ďalej bolo v prezentácii vysvetlené podrobnejšie fungovanie AMS (zo strany koordinátora ako aj zo strany farmára). Vzhľadom na špecifickosť informácií (nie som používateľom AMS), informácie z prezentácie neviem momentálne využiť pre moju prácu.

V závere prezentácie odznali informácie, že hlavným výzvam, ktorým Riadiace orgány v jednotlivých členských štátoch EÚ čelia pri využívaní AMS v rôznych kontextoch SP SPP, sú:

- technologická adaptácia; interpretácia údajov; dialóg s farmármi; regionálne rozdiely; prispôbenie predpisov.

Záver aktivity: Účasť na podujatí mi poskytla cenné informácie o súčasných trendoch a nástrojoch používaných na monitorovanie a hodnotenie strategických plánov Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP). Diskutované témy sa zameriavali na využitie pokročilých technológií, ako sú satelitné snímky, geografické informačné systémy (GIS) a ďalšie digitálne nástroje na zber a analýzu údajov. Zároveň bola zdôraznená potreba spolupráce medzi rôznymi zainteresovanými stranami, vrátane farmárov, riadiacich orgánov a technických expertov, na zabezpečenie úspešného zavedenia a fungovania týchto systémov. Dôležitosť bola kladená aj na silnú politickú, technickú a ekonomickú podporu pre ďalší rozvoj a implementáciu týchto monitorovacích systémov, ktoré budú kľúčové pre dosiahnutie cieľov SPP v oblasti udržateľnosti a digitalizácie poľnohospodárstva.

Vypracoval: Ing. Katarína Tóthová

dňa: 3.12.2024